

Design av kostnadseffektiva OPS-lösningar

Genom användning av lämpliga nyckeltal och med bruk av simulering och optimering går det att hitta OPS-lösningar som säkerställer kravställd operativ förmåga till lägsta möjliga livstidskostnad för Försvarmaktens materielsystem. Det är därvid viktigt att i ett tidigt skede skapa en gemensam och neutral spelplan där Försvarmakten kan möta en potentiell leverantör och tillsammans utvärdera olika OPS-lösningar med objektiva metoder och kalkyler. Ett gemensamt gränssnitt definieras med tydliga förutsättningar, bl a driftscenario, åtagandebeskrivning med nyckeltal och en tydlig kostnads- och betalningsmodell.

Det är vidare viktigt att Försvarmakten och leverantören har en samsyn på att lösningen måste bygga på ett antal grundvalar som triggar fortsatt rationalisering och effektivisering, exempelvis:

- Förmågedrivet i stället för produktionsdrivet fokus för alla inblandade
- Behovsstyrd istället för prognos- och lagerstyrd struktur (pull i stället för push)
- Serviceorientering istället för produktutvecklingsorientering
- Nyttjande av skalfördelar pga flera kunder
- Partnerskap med transparent informationshantering
- Proaktiv riskdelning med incitament
- Fördelning av risk till den part som har bäst möjlighet att hantera den
- Robust upplägg med okänslighet för variationer i exempelvis efterfrågad tillgänglighet eller underhållsbehov
- Styrparametrar / nyckeltal som löpande triggar rätt åtgärder

Graden av OPS kan beskrivas i den så kallade CLS-trappan (CLS = Contractor Logistics Support) som beskriver hela skalan från fallet att leverantören åtar sig enbart reservdelsförsörjning upp till att Försvarmakten köper enbart drifttid, utan att ens äga materielen.

För varje steg på trappan går det att definiera nyckeltal - t ex väntetid på reservmateriel, neretid vid systemunderhåll eller tillgänglighet på system.

Med hjälp av optimerings- och simuleringsmodeller kan nivåer för dessa nyckeltal sättas optimalt, kopplat till olika underhållslösningar (reservmaterielmängd, underhållsorganisation, underhållsbehov etc). Resultaten utgör sedan ett stort stöd när i nästa steg ett kontraktsinnehåll skall definieras, med modeller för exempelvis betalning, bonus/vite, verifiering och riskdelning.

Försvarmakten, FMV och stora delar av försvarsindustrin förfogar redan idag över lämpliga programvaror för detta ändamål, som OPUS10, SIMLOX och CATLOC.

Olle Bååthe